

Z KALENDÁRA MATICE SLOVENSKEJ V TLMAČOCH

ROKY 1968 – 1969

Spontánne národné hnutie za obnovu činnosti umlčanej Matice slovenskej, ochrankyne slovenských národných tradícií a národných práv Slovákov, našlo patričný ohlas aj v obci pod Slovenskou bránou, na dávnom rozhraní slovenského a maďarského etnika. Roky deformácií zanechali smutné stopy aj v Tlmačoch, kde s rastúcim priemyselným charakterom Veľkého sídliska – Lipníka, rástli i tendencie potlačovania slovenského národného uvedomenia.

21. apríl 1968

Založenie prípravného výboru Klubu priateľov Matice slovenskej

Na verejnej schôdzi občanov dňa 21. apríla 1968 v osvetovej besede za prítomnosti delegáta Matice slovenskej v Martine, vedeckého pracovníka Literárneho archívu MS prof. Michala Eliáša, vznikol z iniciatívy Jozefa Števka prípravný výbor Klubu priateľov Matice slovenskej v tomto zložení: Jozef Števko, Štefan Coloň, Terézia Čepčeková, Marek Hudec, Vladimír Kotrus, Jozef Melicher, Alexander Osuský, Ján Sochor, Ján Škorka a Michal Titurus. „Výbor si predsavzal pre najbližšiu dobu vytvoriť atmosféru morálnej rehabilitácie činnosti MS a tak prispieť k jej zákonnej rehabilitácii, pozdvihnúť národné povedomie v dnešnom snažení o riešenie národnostnej otázky v Československu vôbec a na južnom Slovensku zvlášť a pristúpiť k náboru členov“. (Pohronie, 3. mája 1968)

12. máj 1968

Zakladajúce zhromaždenie Klubu priateľov Matice slovenskej

V nedeľu 12. mája 1968 o 19,00 hod. konala sa v Osvetovej besede verejná schôdza – ako zakladajúce zhromaždenie Klubu priateľov Matice slovenskej, na ktorom sa zúčastnilo 241 z celkového počtu 370 prihlásených členov. Schôdzu viedol Ľubor Bátovský, šéfredaktor Pohronia. Po prejave o význame MS, ktorý predniesol Jozef Števko, rozvinula sa obširna diskusia a z odznelých návrhov bola zostavená rezolúcia, adresovaná Matici slovenskej v Martine a ÚV NF v Bratislave. Tlmačskí ochotníci pod vedením Marka Hudeca vystúpili s kultúrnym programom. Zakladajúce zhromaždenie zvolilo nový 11 členný výbor Klubu priateľov MS. Po ukončení schôdze hymnickou piesňou „Kto za pravdu horí“ vyhrávala tlmačská dychovka.

Účastníci zhromaždenia zastupujúci 370 členov KP MS v Tlmačoch prijali rezolúciu, v ktorej žiadali úplnú rehabilitáciu MS, prijatie MS do Národného frontu, rehabilitovať tradičný slovenský znak s trojvrším a cyrilometodejským dvojkrížom, prinavrátiť všetky slovenské historické a kultúrne pamiatky z Maďarska a Čiech.

15. máj 1968

Ustanovujúca schôdza novozvoleného výboru Klubu priateľov MS sa konala 15. mája 1968. Za predsedu Klubu priateľov MS zvolila prom. fil. Jozefa Melichera, odborného asistenta Pedagogickej fakulty v Nitre.

Zloženie výboru KP MS v Tlmačoch:

Jozef Melicher, predseda
Július Bizoň, I. podpredseda za obec
Jozef Ondreáš, II. podpredseda – za Lipník
Michal Titurus, tajomník
Ján Škorka, hospodár
Ľubor Bátovský, tlačový referent
Jozef Števko, organizačný referent
Emília Krajčiová, zapisovateľka

členovia výboru: Ján Sochor, riaditeľ ZDŠ, Terézia Čepčeková, učiteľka ZDŠ, Alexander Osuský, riaditeľ ZDŠ 1. – 5. roč.

2. jún 1968

Slávnostné zhromaždenie občanov Čajkova na podporu Matice slovenskej

Delegáciu Klubu priateľov Matice slovenskej v Tlmačoch tvorili Jozef Melicher a Michal Titurus. Slávnostný prejav na zhromaždení predniesol Jozef Melicher.

8. jún 1968

Beseda o vlastivedných zaujímavostiach tekovskej oblasti pod Slovenskou bránou

Okrem miestnych záujemcov sa na nej zúčastnili aj hostia z blízkeho okolia. Beseda prebehla vo forme bezprostredných otázok a odpovedí. Na otázky odpovedali: Ľubomír Bátovský, vedúci redaktor Pohronia, Jozef Melicher, odborný asistent Pedagogickej fakulty v Nitre a Jozef Žitňanský, profesor SVŠ v Leviciach. Bohatý obsah vlastivedných zaujímavostí na tejto besede potvrdil oprávnenosť slov v pozdravnom liste nášho rodáka, šéfredaktora Kultúrneho života Dr. Jozefa Boba: “Nedá mi, aby som pri tejto príležitosti nevyslovil svoju ľútosť nad tým, ako nedostatočne je doteraz známy Tekov, celá jeho oblasť po stránke historickej, národopisnej atď. Pritom história tohto kraja prinajmenšom od veľkomoravského obdobia cez tragické, ale aj hrdinské obdobie tatárskych a tureckých vpádov by si zaslúžila nielen pozornosť historika, lež aj umelca – spisovateľa”.

27. jún 1968

Slovenská národná rada prijala zákon o Matici slovenskej

Klub priateľov Matice slovenskej v Tlmačoch sa zmenil na Miestny odbor Matice slovenskej v Tlmačoch.

5. júl 1968

Večer spomienkovej poézie o Matici slovenskej

Pásmo poézie pri 1.105 výročí príchodu solúnskych bratov sv. Cyrila a Metoda do našej vlasti pripravili pod vedením Terézie Čepčekovej, učiteľky ZDŠ, učelia odborného učilišťa a mladí inžinieri i technici. Recitátorov na klavíri sprevádzal Michal Titurus. Do rámca tohto matičného večera priliehavo zapadlo premietanie filmu „Rok na dedine“.

10. august 1968

Obnovujúce valné zhromaždenie Matice slovenskej v Martine

MO MS v Tlmačoch zastupoval jeho predseda Jozef Melicher, ktorý vo svojom diskusnom príspevku navrhol zaradiť do stanov Matice slovenskej starostlivosť o jazykovú čistotu verejných prejavov a nápisov.

5. október 1968

Okresné valné zhromaždenie Matice slovenskej v Leviciach

Miestny odbor Matice slovenskej v Tlmačoch zastupovali: Ľubor Bátovský, Július Bizoň, Jozef Melicher, Jozef Ondreáš a Michal Titurus. Vo volebnej komisii pracoval Michal Titurus a v návrhovej Jozef Melicher. Za členov Okresného výboru MS za náš Miestny odbor MS zvolili Ľubora Bátovského a Jozefa Melichera, ktorý sa stal aj členom predsedníctva a vedúcim vlastivedno – regionálnej sekcie okresného výboru.

28. október 1968

Oslava 50. výročia vzniku ČSR v Tlmačoch

Slávnostný prejav na oslavách mal predseda Miestneho odboru Matice slovenskej Jozef Melicher.

30. október 1968

Vatra na Festungu

„Celkom svojsky oslávili Tlmačania podpísanie zákona o československej federácii dňa 30. októbra 1968. Zhromaždili sa na historickom slovanskom hradisku Festung a zapálili vatru. Improvizovaná slávnosť vyznela prirodzene a svojsky. Krátkym prejavom ju otvoril Jozef Melicher, predseda MO MS v Tlmačoch. Do okolitých vinogradov sa dlho ozývali slovenské ľudové a národné piesne. Podstatnú časť zhromaždených tvorila tlmačská mládež, ale nechýbali ani dospelí“. (Pohronie 8. novembra 1968)

16. – 17. november 1968

Porada funkcionárov Matice slovenskej v Starom Smokovci

Miestny odbor Matice slovenskej v Tlmačoch zastupoval Jozef Melicher, ktorý na porade vystúpil s diskusným príspevkom o vlastivednej a národopisno-zberateľskej činnosti. Medzi iným povedal: „Zmysel matičnej činnosti vidíme predovšetkým v pozitívnej práci, zbavenej obranárskych aspektov pri uplatňovaní svojich národných práv a požiadaviek. Myslíme si, že jedine tak dokážeme spoluobčanom maďarskej národnosti, že sme aktívnym a rozhodujúcim elementom na slovenskom juhu, ktorý tu má svoje tradície, svoju minulosť a ktorý nemá o čo prosieť. Je tu proste doma, na svojom. Chceme to docieľiť v prvom rade intenzívnym rozvojom vlastivedno – regionálnej práce, pretože prejav vlastenectva a národnej hrdosti musí mať konkrétne formy.“... (Hlas Matice slovenskej, č. 6, str. 19)

31. január – 1. február 1969

Vedecká konferencia o živote a diele Pavla Országha Hviezdoslava v Dolnom Kubíne

Na konferencii sa zúčastnila ako delegátka za Miestny odbor MS v Tlmačoch Terézia Čepčeková, učiteľka ZDŠ a Jozef Melicher, ktorý bol delegátom Pedagogickej fakulty v Nitre.

26. február 1969

Ustanovujúca schôdza MV NF v Tlmačoch

Ako delegáti sa na schôdzi zúčastnili Jozef Ondreáš, II. podpredseda a Michal Titurus, tajomník MO MS, ktorý v diskusnom príspevku povedal: „Zástupcovia spoločenských organizácií, teda i Matice slovenskej nemienajú hrať tragikomickú úlohu predjanuárových zložiek Národného frontu. Nová koncepcia Národného frontu má vytvoriť záruky najzákladnejších ľudských slobôd a občianskych práv, aby sa všetci občania mohli podieľať na riadení štátu a občianskych práv, aby sa všetci občania mohli podieľať na riadení štátu na všetkých stupňoch od MNV až po parlament a aby sa zamedzilo zneužívaniu moci funkcionármi, ktorí stratili dôveru občanov“. Za tajomníka MV NF v Tlmačoch bol zvolený Jozef Melicher, predseda MO MS.

Máj 1969

Spravodaj č. 1: Rok Miestneho odboru Matice slovenskej v Tlmačoch 1968 - 1969

Členom MO MS sa dostáva do rúk Spravodaj: Rok Miestneho odboru Matice slovenskej 1968-1969. Sleduje ciele: 1)Organizačno-informačný, 2)Vlastivedno – propagačný, 3)Náš

kalendár. Zostavovateľom Spravodaja bol Michal Titurus, tajomník MOMS, Ľubor Bátovský, tlačový referent a Jozef Melicher, predseda MO MS.

10. október 1969

Spravodaj MO Matice slovenskej v Tlmačoch č.2

Z obsahu:

-Pamätná izba ľudových tradícií v Tlmačoch. Rada MNV z iniciatívy MO Matice Slovenskej schválila zriadenie Pamätnej izby ľudových tradícií v našej obci. Pre tento účel je uvoľnená miestnosť v budove Osvetovej besedy. Patronát nad Pamätnou izbou prevzal MO MS. Odbornými poradcami pri zriadení Pamätnej izby sú: Pavel Behula, pracovník Tekovského múzea v Leviciach a prom. fil. Jozef Melicher, odborný asistent PF v Nitre.

-Vydávame členské preukazy

Upraveňujú sa evidenčné listy za účelom doplnenia údajov chýbajúcich v pôvodnej členskej prihláške z roku 1968, ktoré sú potrebné k vydaniu členského preukazu. V prípade, že ste boli členom Matice slovenskej už pred rokom 1968, uveďte príslušný rok pôvodného členstva a Váš podpis na evidenčnom liste nahradí čestné prehlásenie. Predchádzajúce členstvo sa uzná udržiavacou známkou za Kčs 20.-

Počnúc rokom 1969 je členský príspevok stanovený vo výške ročne 20.- Kčs pre členov v zamestnaneckom pomere, 10.- Kčs pre ženy v domácnosti a dôchodcov a 5.- Kčs pre študentov a vojakov základnej služby. Členovia MS, ktorí zaplatia členský poplatok, dostanú zdarma podielovú knihu – obrazovú publikáciu :“Z vôle ľudu obnovená“.